

HORSKÁ SLUŽBA - ROHÁČE

SPRAVODAJ

ROHÁČE

Oslava 60. ročného jubilea

Horskej služby na Slovensku pod Roháčmi v Zuberco.

Horská záchranná služba na Slovensku a aj u nás v Západných Tatrách tohto roku dosiahla 60. ročné jubileum svojej existencie. Oslava tohto krásneho jubilea sa konala v Zuberco. Vyvrcholením bolo medzinárodné stretnutie legiend horskej záchrany, slávnostná konferencia a vrcholom ukážky leteckých a pozemných záchranných prác pre verejnosť. Počas obidvoch dní vládlo nádherné poča-

tovskeho Hrádku, oblastného strediska Nízke Tatry a poľského TOPRU.

Zavítali k nám legendy horskej záchrany zo Slovenska, Česka a Poľska.

Vzácni hostia prišli o deň skôr a zamierili do Roháčov sedačkou do Salatínskej doliny. Manželky zuberských záchrancov ich prekvapili milým privítaním v lone prírody zuberskou hařirovicou a tradičnými hařirovými koláčmi. Roháče im zrazu boli vyššie, bližšie i kraj-

sie. Aj ono vyjadrilo záchranárom svoju vrelú vďaku za obetovaných 60. rokov čistej lásky, žičlivosti a bezhraničného súcitu k ľuďom nachádzajúcim sa v núdzi na horách.

Naši predchodcovia vložili do záchrany ľudí v horách celé svoje srdce. Pôsobnosť profesionálnej Horskej služby v Roháčoch začala 15. mája 1954 a dobrovoľná zložka vznikla 1. decembra 1954. Ustanovujúca schôdza sa konala na Ťatliakovej chate za účasti 11 zakladajúcich členov. Napriek skromnej materiálnej výbave dokázali naši predchodcovia zachraňovať celoročne. Ich devízou bolo obetavé, kamarátske a najmä šlachetné srdce.

Horská služba vynikajúcim reprezentantom výkonu záchrany v horách.

Úlohu organizačného piliera prevzal na svoje plecia klub seniorov Horskej služby Slovenska a našej oblasti, ukážky záchrany profesionálny a dobrovoľný horský záchranár z Roháčov, Žiarskej doliny, školiaceho strediska HZS z Lip-

šie ako v mladosti, keď tu pretekali. Nasledovali informácie a zaujímavosti o Roháčoch, o histórii, výstavbe a funkciách novej modernej šesťmiestnej sedačky Leitner.

Odhalenie sochy patróna horských záchranárov Jána Pavla.

Program pokračoval v duchovnej atmosfére na pietnom mieste na Zverovke. Z dôvodu vyhlásenia a začiatku uctievania svätého Jána Pavla II. ako patróna horských záchranárov na Slovensku dal vyrezať Jozef Šurinák st. nádhernú drevenú sochu tohto nám blízkeho svätca. Žulový podstavec s nápisom „Ján Pavol II., patrón horských záchranárov na Slovensku“ vyhotovil Stanislav Gejdoš. Za zvonenia zvonu kaplnky nastal akt odhalenia sochy patróna, modlitby, príhovor duchovného otca zubersekej farnosti a požehnanie celému zhromaždeniu. Náš patrón je umiestnený na dôstojnom mieste. Odteraz bude veľmi blízky nielen nám záchrancom,

Zima 2013-2014

Hory

V uplynulej zime bolo málo veľmi málo snehu. Na Zverovke sme nameľali v prírastkoch len cca 180 cm snehu, čo je hlboko pod priemerom. Takmer celý január a február nesnežilo. Skialpová sezóna to tiež poznačilo, napriek tomu v Salatínskej a Zelenej doline sa tiež robilo s obmedzením robíť celú sezónu. V Salatínskej doline sme dvakrát aj transportovali zranených skialpinistov. Naviaty sneh nám narobil starosti pred pretekmi „Bokami ZT“. Pri príprave padali lavíny, museli sme výbušnami vyčistiť svahy na trase pretekov. Počas zimy sme žiadny smrteľný úraz nezaznamenali.

11. 08. 2014 Záchranka Jakubiná

Zjazdovka v Spálenej

Na zjazdovke sme slúžili tradične po dvaja profesionáli cez týždeň a dvaja až traja dobrovoľníci cez víkendy. Spolu bolo dobrovoľníkmi odslúžených 51 dní (víkendy a sviatky), čo je približne 960 hodín. Za celú zimu máme zaznamenaných 92 úrazov, väčšinou poranenia končatín.

V nasledujúcej sezóne - 2014/2015 bude premávať novopostavená sedačková lanovka v Spálenej. Musíme byť pripravení na to, že pravdepodobne pribudne aj úrazov na zjazdovke.

Leto 2014

V lete sme už slúžili v zrekonštruovanom dome HZS na Zverovke. Cez víkendy slúžili aj vždy po traja dobrovoľní členovia HS Roháče. Spolu bolo odslúžených 40 víkendových dní, čo je 840 hodín. V lete sme zaznamenali 16 zásahov. Svojim rozsahom bola najväčšou akciou trojdňové pátranie po holandskom turistovi v oblasti Jakubinej. Bol to jediný smrteľný úraz v Západných Tatrách na slovenskej strane. Druhý bol kúsok pod Volovcom na poľskej strane, kde zahynul poľský turista po zásahu bleskom. Pri pátraniach a záchranných akciách bolo spolu odpracovaných 552 hodín.

Školenia

V uplynulom roku si všetci dobrovoľní členovia predlžovali kvalifikáciu školením Červeného kríža. Štyria členovia (Šimičák, M. Magerčák, Vojtko, Polgár) sa zúčastnili letného kurzu pozemnej záchrany, čaká ich ešte zimný kurz a keď ho zvládnú, stanú sa plnohodnotnými záchranármi kategórie „A“. Letného inštruktorského kurzu sa zúčastnil Erik Bizoň. V roku 2015 všetkých záchranárov čakajú skúšky na predĺženie odbornej spôsobilosti na všetkých stupňoch záchrany. Zimné preškolenie bude 13.2 - 15.2.2014, letné niekedy v júni.

Športovo - spoločenské akcie a asistencie

Štefánsky výstup

Zimný prechod - Lúčna

Lyžiarske preteky lekárskej komory

Skialp. Preteky - Bokami ZT

Výstup a sv.omša na Lúčnej

Futbalový turnaj v Zuberco

Sviatok hôr na Zverovke

Asistencia na triatlone „Oravaman“

Výstup na Osobitú

Deň HS - 60. výročie vzniku

Horskej služby v Roháčoch

Futbalový zápas v Zakopanom

Pietna spomienka na obeť hôr - Zverovka

Rasťo Šroba

ale každému pútnikovi hôr, ktorý sa zverí do jeho ochrany. Po prehladke rekonštruovaných priestorov domu HZS na všetkých čakal v penzióne Pribiskô chutný kotlíkový guláš.

Slávnostná konferencia k 60. výročiu sa konala v kultúrnom dome v Zuberco.

Na úvod zaznela pieseň „Hej, hory naše, hej“ s pochodom našej vlajky k pódiu. Po doznení piesne zaznela na počesť medzinárodného stretnutia záchranárov štátna hym-

na Slovenskej republiky. Úvodné sovo mal tajomník Dr. Milan Mikláš, nasledoval príhovor predsedu Klubu seniorov Horskej služby Slovenska Ing. Petra Volnára. Zhromaždenie privítal aj starosta obce Zuberec. Ďalšie príhovory mali predseda Správnej rady Asociácie horských záchranárov Slovenska Rastislav Medveď, zástupca riaditeľa HZS Ing. Karol Chvála, riaditeľ oblastného strediska HZS Západné Tatry Ing. Roman Švanda, vedúci delegácie Českej republiky Jaroslav Kozák, náčelník TOPR Jan Krizystof, vedúci delegácie poľských dobrovoľných záchranárov Stanislaw Lukaszczyk Zbójnik. Srdečne privítaná bola aj odborná pracovníčka Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši, kde sa konala od 25. júna do 24. augusta pútavá výstava k 60. výročiu založenia organizovanej horskej záchrany na Slovensku. Prenesené obrazové exponáty zdobili aj sálu kultúrneho domu v Zuberco. Slávnostný príhovor mal Ing. Karol Hric, člen rady Klubu seniorov Horskej služby Slovenska. Z jeho úst odfandlo, že Horská služba za 60. rokov svojej činnosti získala vysoký kredit spoločnosti. Okrem úspechov pripomenul aj nešťastia. Vyzdvihol skutočnosť, že pri záchranných prácach sa často pracovalo s nasadením vlastných životov a činnosť horskej služby bola orientovaná hlavne na zvýšenie bezpečnosti na horách. Poďakoval aj za silné priateľské stisky, mohutné objatia či vďačný pohľad od ľudí, ktorí prežili v horách, vďaka pohotovému zásahu a obeťavosti záchranárov. Nezabudol sa

poďakovať aj manželkám za ústretovosť pri plnení záchranných a služobných povinností. Úplne na záver v mene všetkých horských záchranárov povedal veľmi hlboké vyznanie: „Nikdy sme nezlyhali a väčšiu odmenu sme dostať nemohli“. Nasledovalo udelenie odmiern, ocenení, pamätných listov jednotlivcom, organizáciám, firmám, združeniam i zahraničným delegáciám ako prejav úcty a vďaky za zásluhy o rozvoj horskej služby na Slovensku. Nasledovali príhovory vedúcich delegácií

oblastí zo Slovenska, starostu obce Zuberec, ktorý ocenil skutočnosť, že oslava tak významného jubilea sa koná na pôde Zuberca. Nasledoval bohatý kultúrny program. Chvilke spoločného večera spríjemňovala aj Zuberská ľudová hudba a atmosféru umocnil bývalý náčelník Ján Jurina výpravou najzaujímavejších zostrihov z činnosti horskej služby z Roháčov.

Veľkým trhákom boli ukážky leteckej záchrany pomocou vrtuľníka Mil Mi-117.

Ukážky sú predovšetkým stretnutím horských záchranárov s milovníkmi hôr a demonštráciou ich poslania. Každému brali dych, pretože boli jedinečné, naživo a úplne blízka. Všetko začalo priletom vrtuľníka. Najskôr zlanovali z paluby vrtuľníka na miesto vysadenia do záchrannej akcie štyria horskí záchranovia. Potom to bolo ošetrenie a transport ťažko raneného palubným žeriavom z terénu na palubu vrtuľníka. Nasledovala ukážka transportu psodva s lavínovým psom v podvese vrtuľníka na miesto plošného pátrania po nezvestnej osobe a vzápätí rýchle vyhľadanie skrytej stratenej osoby a hlasité poslušné hlásenie štekaním o lokalizácii miesta nálezu. Poslednou ukážkou záchrany pomocou leteckej techniky bol transport troch záchranárov v podvese v takzvanom „strapci“ na skalnú stenu Vápenka. Zaujímavé boli ukážky poslušnosti záchranárskych psodv, ktoré sa špecializujú na vyhľadanie zasypaných lavínou a pátranie po nezvestných osobách.

Zuberskí horolezci obľebením ako pastieri, pohľadom spod klobúka

pytliaci.

Ukážky pozemnej záchrany pokračovali už v lezeckej stene Vápenka. Prvými troma ukázkami boli techniky lezenia. Najskôr to boli Marian Šroba a Peter Šroba lezci v zuberskom kroji s omotaným lanom okolo pleca a pytliackym pohľadom. Pretože medzi prvých, kto zdolával skalné steny patrili bylinári, pastieri, rybári, poľovníci a pytliaci. Druhú ukážku dobového lezenia z minulého storočia predviedli Rudolf Žuffa a Branislav Jurina. V bagančiach, nohavičkách s manžetami a károvaných košeliach si počínali výborne. Potom to bola ukážka súčasného moderného lezenia v kolmých a previsnutých stenách so zlanovaním pod stenu.

Všetkých zaujali i ukážky záchranných prác v horskom teréne.

Ďalej pokračovala ukážka stenovej záchrannej techniky ťažko raneného horolezca. Spust nosidlom UT 2000 statickými lanami Dyneema predviedli Jozef Šuriňák ml. a Dušan Trizna. Bol príkladom spolupráce profesionálnych a dobrovoľných záchranárov, ktorá od prvopočiatkov zohráva veľmi dôležitú funkciu pri náročných záchranných prácach. Ťažko ranený horolezec bol figurant.

Spôsob záchrany pre fyzicky silných a obratných.

Veľmi zaujímavými ukázkami záchranných prác, ktoré sa využívajú v zvláštnych situáciách v kolmých a previsnutých stenách a najčastejšie v jaskynných záchranných akciách boli dve ukážky rýchleho výstupu po lane šplhaním. Metóda žaba a slovenský rýchlejší spôsob, ktorý predviedol zástupca riaditeľa HZS ZT Rastislav Šroba.

Medzinárodná ukážka záchrany v jaskyni - dokonalé kombinačné dielo postupov.

Tento náročný spôsob bol kombináciou zostúpenia po lanovke nad

kolmicu spádu do rokliny, kde sa nachádzal ranený jaskyniar. Nasledoval spust z lanovky k ranenému, ošetrenie, pripevnenie na nosidlo, vytiahnutie späť na dráhu lanovky, transport postihnutého lanovkou do údolia. Zvládli to na medzinárodnej úrovni a hlavne majstrovsky.

Transport lanovkou je poriadnym adrenalinom pre ľudí i záchranárске psy.

Záver patril tradične divácky obľúbenej lanovke, ktorá slúži na prekonanie veľkých terénnych nerovností, priepastí a používa sa najmä ak ide o záchrany viacerých osôb, alebo keď terénne podmienky vylučujú akýkoľvek iný spôsob dopravy. Na lanovke ponad priepasť bol transportovaný psodv so záchranárskym psom. Týchto nerozlučných priateľov v úctyhodnej výške sledovali stovky malých i veľkých nadšených obdivovateľov záchranárskeho umenia.

Oslava 60. ročného jubilea v Zuberco vďaka príprave organizátorov, sponzorom, spoločenskému i kul-

túrnemu programu, nádhernému počasiu, ideálnemu prírodnému prostrediu, profesionálnej úrovni ukážok s moderovaním sa vydarila a navždy zapísala do srdiec prítomných záchranárov i návštevníkov. Bol to veľmi dôstojný hold a úcta najhumánnejšiemu poslaniu ľudí na horách, horskej záchrane. Potvrtili to i vzácní hostia z domova i zahraničia.

Štefan Škerda

S JANKOM MATLÁKOM ODIŠIEL I VEĽKÝ KUS ZUBERCA

Prednedávnom odcestovala do Himalájí horolezecko-skialpinistická expedícia, ktorej cieľom bolo vystúpiť a zlyžovať z vrcholu siedmej najvyššej hory sveta Dhaulágirí /8167 m/. Viedol ju, ako šesť expedícií predtým, jeden z najuznávanejších a najskúsenejších slovenských vedúcich expedícií Ján Matlák, rodák z nášho Zuberca. V prípade priaznivých podmienok bola

v pláne aj susedná Annapurna /8081m/. Tím tvorilo desať špičkových horolezcov a extrémnych lyžiarov, deväť Slovákov, jeden Čech a traja nepálsky šerpovia. Podľa časového plánu sa podarilo v ľadovci plnom serakov a trhlin preraziť cestu do prvého výškového tábora a vzápätí vybudovať druhý výškový tábor na Bielu horu, ako nazývajú tento impozantne sa do výšky týčiaci vrchol. Potom už len zúri snehová víchrica ničivého cyklónu Hudhud. Jeho rýchlosť dosahuje 195 - 212 km/hod. Postará sa o spúšť v Indii, náhle zabočí do Nepálu, spôsobí tam výnimočný predčasný príchod zimného obdobia správdzaný neustálym hustým snežením, tým tvorbu nespočetného množstva lavín na horách a úplne posledná, obrovská zoberie v základnom tábore pod Dhaulágirí rodine Matlákovej najbližšieho, horolezcom, horským záchránárom, vojacom, skialpinistom, Zuberca, Liptovu i Sloven-

ceho sa stenou s domom rodiny Železníkových. V jednom dvore žili tri rodiny. Oproti na druhej strane dvora ešte žila Mačňáková rodina. Potom postavili na

výšnom konci murovaný dom. Syn Ján i sestra Hanka vyrastali v skromnosti a rodičmi boli vedení, aby pracovali, učili sa a študovali. Stará mama i otec František si privyrábali peniaze popri gazdovstve nosením a zásobovaním vtedy nádhernej a veľmi obľúbenej Tatliakovej chaty. Mama trpela nevyliciteľnou chorobou chrbtice a starala sa o rodinu. Otec ako záložný vojak sa pred koncom II. svetovej vojny zúčastnil bojov na západnom fronte v Taliansku. Tu si urobil kurz zdravotnej záchrany a skúsenosti s poskytovaním prvej pomoci uplatňoval v rodnom Zuberci i pri výkone záchrany na horách. Bol jeden zo zakladajúcich členov Horskej služby v Roháčoch a vôbec prvým pretekárom zo Zuberca v zjazde v lyžiarskych pretekoch konaných v roku 1941 z Predného Zeleného dolu žlabom Tobogaň v Smutnej doline. Syn Ján od malička pomáhal rodičom prácou na poli pri plnení kontigentov, zbieral pracovné návyky, húževnatosť i kondíciu. Voľné chvíle vyplňoval športom hokejom a futbalom priamo na štátnej ceste vedúcej do Roháčov. Keď zarinčali okná susedov vzali nohy na plecía a

nikto nikdy sa nedopátral čo sa udialo. Potom radšej vo vrbinách pod Kýčerov sa celý spotení naháňali za loptou či pukom až do večerného zvonenia. Tu sa vyhlí kadejakým prúserom. Bol to aj smelý a výborný lyžiar. Dokázal súso- m zlyžovať Kýčeru a poradil si i slalomom z Lómu, najstrmšej časti Kýčere. Keď sa nejaká kri-

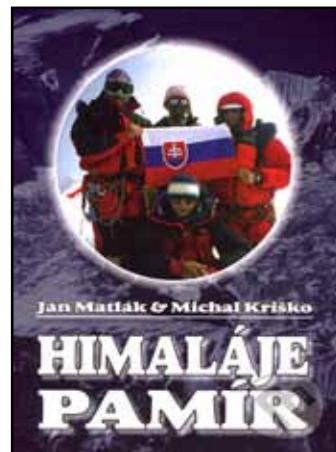
stianka nevydarila, prístátie končilo v mrazivej vode zuberského potoka. Trať okolo prvého vleku v dedine v Kýčeri bola strmá a neupravovaná. Ratraky neexistovali. Lyžovalo sa v hlbokom prírodnom snehu a každý s dlhými ťažko ovládateľnými lyžami.

tiánka nevydarila, prístátie končilo v mrazivej vode zuberského potoka. Trať okolo prvého vleku v dedine v Kýčeri bola strmá a neupravovaná. Ratraky neexistovali. Lyžovalo sa v hlbokom prírodnom snehu a každý s dlhými ťažko ovládateľnými lyžami.

Pri jednom so šialených zjazdov si škaredo zlomil nohu. Nemal strach zo zlomeniny, nejakal a neukázal ani jednu grimasu bolesti pri transporte dolu Kýčerou. Strach bol iba z rodičov čo povedia, keď ho zbadajú s dokaličenou nohou. Už počas liečenia však behal s nohou v gipse ako srna, rehabilitoval v predstihu. Prácou a športom so spolužiakmi, ktorých bolo na ulici neúrekom, sa formovala jeho osobnosť. Naplno rozvinula po dokončení štúdia a začiatku práce v armáde roku 1984. Dotiahol to s podporou svojej manželky i celej rodiny veľmi vysoko, na slovenského športového veľikána.

Dosiahol náročné životné i športové ciele, svoje skúsenosti i zážitky si nenechal pre seba Jeho večne usmievať sa tvár vplývala na výchovu dvoch inteligentných dcér z ktorých neskrýval svoju veľkú radosť. Športovú dráhu zdobili okrem vedenia viacerých trekov v zahraničí tieto náročné výstupy 1988 – Elbrus (5 642 m), Šiša Pangma (8 046 m), 1990 – Chan – Tengri (6995 m), 1992 – Chan – Tengri, Šiša Pangma, 2000 – Pamír, Pik Lenina (7 134 m), 2005 – Annapurna (8 091 m), 2008 – Annapurna, 2011 – Dhaulágirí (8 167 m), Dhampus peak (6 035 m). Výstup so zlyžovaním 2014 – Dhaulágirí bol úplne posledným, ktorý plánoval a pripravoval deň čo deň v úlohe vedúceho expedície. Kvôli náročnej príprave a zaneprázdnenosti odložil aj oslavu svojho 60. ročného životného jubilea. Spolulezec v Tatrách i na expedíciách Erik Bizoň sa vyznal o jeho neskutočnej kondičke, skvelej lezeckej technike vo vysokých výškach, vynikajúcich organizačných schopnostiach. Keď si niečo zaumienil, išiel za svojim cieľom a vždy to dokázal. V Himalájach chytil druhý dych a všetci sa mu iba pozerali iba na chrbát. Na Janka Matláka sa len tak nezabúda. Prežil s ním veľmi emotívne a silné momenty v ktorých mu išlo o život. Keď Erik stratil sily a nevládal zísť z vrcholu dolu, bol to práve on, ktorý zostupoval a zliezal s ním a pomáhal, aby ho dostal zo zóny smrti do bezpečia. A Erik jeho zachraňujúcu pomoc v nasledovnej expedícii mu vďačne opätovoľ. Janko Matlák mal v Ázii neskutočnú výhodu. Himalájsky šerpovia vďaka podobnosti obličajov brali Janka Matláka ako za jedného z Nepálcov, nie ako Európana. Na jeho expedíciách v úlohe vedúceho imponovala jeho pokora, trpezlivosť a veľa vynaloženej osobnej námahy pred dosiahnutím vrcholových mét. Pripomínal, že okrem vynaloženej driny musí mať expedičné družstvo aj dávku šťastia, aby sa všetci vrátili domov živí. Nenechával si nič pre seba. Svoje najkrajšie prí-

hody zo života spojené s horami a organizovaním vojenských horolezeckých expedícií vyzoroval v zaujímavej knihe Himaláje - Pamír.

S veľkým vzorom vytrvalosti a húževnatosti sa prišlo rozlúčiť celé Slovensko.

Je potrebné ešte spomenúť, že prvou veľkou horolezeckou osobnosťou s koreňmi na Orave v Tvrdošíne, ktorý sa z Himalájí nevrátil domov bol Jozef Psotka. Zahynul pri zostupe z Mont Everestu dňa 16. novembra 1984 čo je presne na deň navlas pred tridsiatimi rokmi ako náš rodák. Asi všade vo svete, a Zuberec nie je žiadnou výnimkou, sa človek medzi svojimi nestane prorokom. Dozvedáme sa to i zo Svätého písma. Aj napriek tomu, že náš rodák Ján Matlák žal športový úspech za úspechom, že bol skvelý horolezec, lyžiar, skialpinista, horský záchránár, vysoký vojenský predstaviteľ, organizátor náročných športových podujatí, autor knihy, prednášateľ, vystupoval v televíznych reláciách, bol predsedom Rady horskej služby na Slovensku, zostal predovšetkým človekom. Po dedine chodil väčšinou peši, jednoducho oblečený s goralským klobúkom na hlave s milým úsmevom i pozdravom. Až prišiel okamih, keď sme si všetci v Zuberci uvedomili, že sme si ho nevedeli do hĺbky doceniť. Slovenská verejnosť si ho zato však veľmi dobre všimla a v pravú chvíľu naplno ocenila prejaveními náklonnosti v pohnutých chvíľach i masovou účasťou na rozlúčke v jeho rodisku. Prišla nám to predostrieť a skloniť sa veľikánovi Zuberca. Myslím, že najlepšie to vystihla hlboká myšlienka Ondreja Šišku mladšieho z Chatárovho vršku: „Jeho odchodom odišiel i kus Zuberca“. Nech nám všetkým zostanú v pamäti Jankove vlastnosti, úspechy, blízky vzťah k rodine i prírode, priateľstvá a pokoj v srdci, ktoré ho vynášali na najvyššie miesta hôr a všetci veríme že zaviedli až k Najvyššiemu.

Štefan Škerda

Odišiel jeden z nás

Uplynul rok ako sme sa dozvedeli neuveriteľne smutnú správu o náhlej smrti nášho priateľa z horskej služby Michala Daňu ml. Odišiel vo veku 62 rokov.

Michal ranné detstvo prežil v Zubercoch, neskôr sa s rodičmi presťahoval na Zverovku, kde jeho otec pôsobil ako náčelník horskej služby pre oblasť Západné Tatry. Tu sa začal formovať jeho vzťah

k záchrannej službe. V roku 1973 sa stal dobrovoľným členom horskej služby a zakrátko aj profesionálnym pracovníkom horskej služby. Vo svojej práci a neraz v zložitých situáciách sa vždy vedel rozhodnúť správne. V prostredí hôr sa zoznámil aj s manželkou Maricou. Spolu vychovali dcéru a troch synov.

Michal dostal do vienka od svojich rodičov veľké hodnoty – a to lásku k horám a veľkú lásku k lyžovaniu – veď jeho otec bol slovenským reprezentantom v lyžovaní. Michal dosahoval vyni-

kajúce výsledky v rámci slovenskej lyžiarskej ligy. Nerád sa prezentoval svojimi výsledkami, bol skromný a najradšej bol v horách. V mladosti ho často bolo

možné zastihnúť pri úprave a značkovani turistických chodníkov a pri zakladaní reťazi na roháčskom hrebeni. Za roky v záchrannej službe sa zúčastnil desiatok náročných akcií a mnohí sú mu dodnes vďační za jeho pomoc.

Zmeny v spoločnosti ho začiatkom deväťdesiatich rokov priviedli aj k zmene zamestnania a spolu s manželkou sa začali venovať rodinnému podnikaniu. Vybudovali útulný rodinný penzión, ktorý veľmi rád dotváral zaujímavými samorastami a inými atrakciami. Jeho veľkou láskou boli jeho vnúčatá, ktorým vymýšľal zábavky a súťaže. Chýba im, chýba celej rodine, chýba Zverovke. Ostáva však v našich spomienkach.

Pavol Šimičák

Školenie pozemnej záchrany

13.10 - 18.10. 2014
Školenie sa uskutočnilo vo Vysokých Tatrách na Popradskom plese. Od nás sa školenia zúčastnili Miro Polgár, Marek Magerčák, Tomáš Šimičák a ja ako inštruktor. Kondičnú túru sme mali v Nízkych Tatrách, išlo sa na vrch Poludnica. Lezecké skúšky sme mali na skalkách v Liptovskom Jáne. Potom sme sa

presunuli do Vysokých Tatier, kde sme pokračovali v programe školenia. Našich chlapcov musím pochváliť. Nerobili hanbu pri robote, ani pri zábave. Všade patrili medzi tých lepších a aktívnejších. Prajem im aby sa v našom kolektíve cítili dobre a svojimi vedomosťami a mladostou boli prínosom pre našu oblasť.

Rudo Žuffa

NÁVŠTEVA HROBOV

V posledné októbrové dni akosi viacej myslíme na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Je tradíciou, že seniori navštívia hrob svojich bývalých kolegov medzi ktorými sú aj zakladatelia HS v našej oblasti. A tak sa 28. októbra vybrala štvorčlenná skupina seniorov na hroby do Zuberca, Habovky, O. B. Potoka, Podbiela, Nižnej a Trstenej. Navštívili sme spolu 27 hrobov bývalých kolegov. Krátkou modlitbou, zapálením sviečky a položením vetvičky kosodreviny sme im poďakovali za prácu ktorú pre našu oblasť urobili, ale aj chvíle ktoré sme spolu prežili. Veľmi dojímavé bolo, keď sme sa stretli s pani Karisnou v Podbieli povedala „už je dvadsať rokov ako mi zomrel manžel, ale ešte ani jeden rok sa nestalo aby som na Ivanovom hrobe nenašla červený kahanček a vetvičku kosodreviny, obdivujem vás a ďakujem, ste príkladom pre všetkých.“ Už len pre takéto vyznania sa oplatí tieto hroby navštevovať.

Stano Jandura

MENO

Odb. spôsobilosť do:

Peter Bažik	9.6.2015 ZZČ
Mgr. Bizoň Erik	23.5.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Brna Pavol	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Filek Martin	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Gonšenica Rastislav	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Halák Miroslav	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Jurínová Beáta	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Ing.Pardek Marcel	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Šuriňák Jozef	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Tetík Marián	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Žuffa Vladimír	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Šroba Marián	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Šroba Peter	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Ing. Hudáček Marek	16.5.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Ing.Fandák Rastislav	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Rusnák Ján	2.6.2015 ZZČ? 18.12.2013 LS
Strnál Martin	12.1.2015 ZZČ? 18.12.2013 LS
Ing. Polgár Miroslav	PZČ – dokončiť zimný kurz
Šimičák Tomáš	PZČ – dokončiť zimný kurz
Magerčák Marek	PZČ – dokončiť zimný kurz
Gejdoš Stanislav	9.6.2015 ZZČ, 14.12.2015 LS
Ing. Chmelár Jozef	9.6.2015 PZČ, 24.2.2015 LS
Ing.Majerčák Juraj	9.6.2015 ZZČ, 14.12.2015 LS
Ondřík Martin	14.12.2015 LS
Urban Miroslav	9.6.2015 ZZČ, 14.12.2015 LS
Valek Marián	14.12.2015 LS
Šurinák Eduard	14.12.2015 LS
Tetík Peter	9.6.2015 ZZČ, 14.12.2015 LS
Matišík Ján	14.12.2015 LS
Ing. Jurina Marián	14.12.2015 LS
Ing.Vojtko Miroslav	9.6.2015 ZZČ, 14.12.2015 LS
Vladimír Magerčák	15.12.2015 LS
Michal Gejdoš	15.12.2015 LS
Marek Gejdoš	15.12.2015 LS
Zuzana Železníková	15.12.2015 LS
Ľubomír Valek	15.12.2015 LS
Rastislav Míka	15.12.2015 LS
Ing.Róbert Kovalčík	15.12.2015 LS

PZČ-pozemná záchranná činnosť

ZZČ-základná záchranná činnosť

LS -lyžiarska služba

Čakateľ už viac - menej u nás nefiguruje, lebo všetci majú minimálnu kvalifikáciu LS - lyžiarska záchranná služba.

Grossglockner

Pri výstupe na Osobitú nás napadla myšlienka, že už dlho sedíme na zadku a nič nerobíme a tak sme si vymysleli výstup na Grossglockner, najvyšší vrchol Rakúska, čo v preklade znamená Veľký Zvon. Pár dní pred odchodom sme si zarezovali miesto na chate Johann - Hutte, n.v. 3454m. Do malej dedinky Kals odkiaľ sa vyráža na „Glockner“, sme dorazili okolo 8.00 hod. a hybájho hneď na výstup na chatu. Výstup to nebol jednoduchý, prechádzali sme ľadovcom Koonitzkees, potom nasledovala krátka ferátka a boli sme na

chate. Trvalo nám to cca. 4 hodiny. Na chate Johann - Hutte nás privítali dvaja Slováci ktorý tu pracovali ako kuchár a čašníik. Prichystali nám takú večeru, až sme sa obľúbili za ušami. Ráno nám Rudo dal pár inštrukcií čo a ako, aby sme náhodou nezišli do inej dediny ako z ktorej sme prišli a hor sa na vrchol. Cesta na vrchol bola krásna, cez malý Zvon na Veľký až ku krížu. Trvalo nám to 45 minút, ale stálo to za to. Zuberčani majú ďalšiu čiaru na krásnom vrchole Európy.

Peter Šroba

Azerbajdžan – krajina ohňa

„Kde to idete? Veď tam ľudí unášajú.“ Hovoria nám viacerí, ktorým sme sa zdôverili s našim zámerom vycestovať do bývalej sovietskej krajiny na až za Čiernym morom – Azerbajanu. Napriek tomu, že nás mnohí odhovárali, sme po zakúpení leteniek, vybavení víz pre Michala, Jureka, Andreja, Rasta a Braňa dňa 26. 12. 2014 vyrazili po úmornom zbalení sa na letisko do Budapešti, odkiaľ sme mali priamu linku do hlavného mesta Azerbajdžanu BAKU - prezývaného tiež aj Paríž Kaukazu, ktorý nás po 3 hodinovom lete s posunom +3 hodiny privítal s upršaným ránom. Ubytovali sme v hospici Kaspian a ráno sme vyrazili na spoznávanie starobylého mesta, ktoré má cca okolo 5 500 rokov. Strávili sme v hlavnom meste 2 dni, počas ktorých sme si neodpustili okúpanie v Kaspickom mori, ktoré malo aj napriek pokročilému dátumu stále 22°C a v nedeľu večer sme sa pobrali so svojim sprievodcom Rufatom džipom naprieč Azerbajdžanom smer severozápadne pod úpätia Kaukazu. Po nočnom docestovaní do mesta ZAQATALA sme sa ubytovali v rozostavanom lyžiarskom stredisku TUFANDAK, kde nás vystrašilo zemetrasenie. V pondelok zavčas ráno sme vyrazili pešo stúpajúc po ovčích prtiach na hrebeň Kaukazu, ktorý sme dosiahli zhruba vo výške 1 800 m toho dňa v popoludňajších hodinách. Ešte pred zotmením sme si postavili bivak vo výške cca 2 800m v ktorom sme prečkali noc. Zobudili sme sa do daždivého rána, ktoré sa postupne s ochladením zmenilo na zasněžené. Toto počasie vydržalo celý deň, celú noc a aj nasledujúci deň v ktorý sme zbalili naše bivaky a pokračovali sme v nádeji, že sa počasie zlepši. Vo výške cca 3 400m n. m. sme po hustom snežení stratili chodník, ktorý

nevedel nájsť ani sám sprievodca. Po zrelej úvahe okorenenej hlasovaním sme sa rozhodli vrátiť ešte po vlastných stopách poobede 4 - tieho dňa k autu. Vtedy začalo naše druhé dobrodružstvo. Aj napriek sklamaniu z toho, že nám počasie nedovolilo vystúpiť na najvyššiu horu Azerbajdžanu Bazardúza, ktorý meria 4 400m, sme začali realizovať druhú polovicu nášho zámeru – spoznať krajinu. Po zostúpení z Kaukazských vrchov sme sa vo štvrtok ráno vybrali do mesta ŠEKY, kde sme navštívili starobylé pamiatky Albánskeho hlavného mesta, ktoré bolo pred 2 200 rokmi pochované po zemetrasení. Spali sme v peknom starobylom hoteli v ktorom sme stretli aj dvoch cestovateľov z Bratislavy s ktorými sme si vymenili skúsenosti a rady kam ďalej. Po zhruba 6 dňovom túlaní po Azerbajdžanskej krajine, pri ktorom sme navštívili Chrám večného ohňa, kde už niekoľko tisícročí horí oheň zo zeme z dôvodu veľkých ložísk zemného plynu po celej krajine, návšteve rôznych kostolov, mešít a dedín sme docestovali do hlavného mesta, kde sme už nehľadali ubytovanie, ale rozložili sme sa na brehu Kaspického mora a pod dohľadom asi stovky túlavých psov s palicami poruke prežili celkom peknú noc. Nový deň bol štátny sviatok kôli ovciam, kedy po celom meste vyrástli malé bitúnky a ľudia si mohli kúpiť čerstvé mäsko z ovce zarezanej priamo pred ich očami. Videli sme nespočetne množstvo ropných vrtov v okolí mesta BAKU. Azerbajdžan je krásna a hlavne bezpečná krajina ktorá ponúka mnoho možností na spoznávanie. Strávili sme v nej 10 dní a odleteli domov rozmyšľajúc kde pôjdeme o rok ak dožijeme.

Ras-

to Gonšenica

27. 10. 2014 Pietna spomienka Zverovka

27. 10. 2014 Pietna spomienka Zverovka

11. 08. 2014 Záchranka Jakubiná

HORSKÁ SLUŽBA - ROHÁČE

Venujte svoje 2% z dane z príjmov, či už Vašich ako fyzických osôb, Vašich firiem, alebo firiem v ktorých ste zamestnaný

Horská služba
ROHÁČE

Horská služba Zverovka

027 32 Zuberec
IČO: 36144223

ČBU: SLSP -5049720378/0900

Naši jubilanti

MARIÁN BEDNÁR 70 ROKOV
JÚLIUS BORSÍK 70 ROKOV
JÁN MAŤÚS 70 ROKOV
JURINA JÁN 60 ROKOV
JURINA MARIÁN 60 ROKOV

Marián Bednár

Narodil sa v Trstenej 4.1.1944. Vyštudoval lesnícku školu a tak samozrejme jeho celý život zasvätil práci v lesnom hospodárstve. Či to už boli Oravice, Lesný závod Habovka, alebo urbár Trstená. Niekoľko rokov pracoval ako vedúci skladu ovocia a zeleniny v Oravskom Podzámku.

Do HS vstúpil v r.1979 bol veľmi obetavý a aktívny v brigádnickej činnosti. Ešte aj teraz sa teší dobrému zdraviu, udržiava si kondíciu a pracuje v zimných mesiacoch ako záchranár na zjazdovke v Oravskom Podzámku. Prajeme Ti aby ti toto zdravie ešte dlho vydržalo, aby si mohol pomáhať ľuďom i lesu.

Július Borsík

Ďalší z našich seniorov Július Borsík sa pred niekoľkými dňami dožil 70. rokov svojho života. Do radov HS vstúpil ako 23 ročný v roku 1967. Pracoval v účelovom zariadení pri TJ Roháče pri výstavbe zjazdovky a lyžiarskeho vleku v Spálenej. Po štyroch rokoch odchádza a zamestnáva sa u štátnych lesov Habovka, kde pracoval až do svojich 60-tich rokov svoj-

ho života a odtiaľ odchádza na predčasný dôchodok. No dlho doma nevydržal a donedávna príležitostne pracoval na rôznych stavbách či už v Zuberco, alebo v republike pri armovacích alebo stavebných prácach. Pri tvojom vzácnom jubileu ti prajeme veľa pevného zdravia, ktoré si väčšinu svojho posledného života čerpal práve v prírode a v lese.

Ján Maťús

Narodil sa v Zuberco 20.1.1944 v rodine remeselníka. Pochádza z viacpočetnej rodiny. Po skončení základnej školy odchádza do učenia v Považskej Bystrici. Po skončení školy prichádza do Tesly Orava a pracuje v neutralizačnej stanici, navštevuje večernú školu, ktorú do vojenčiny ukončil. Po vojenčine krátko pracuje v tesle, navštevuje pedagogickú školu, stáva sa učiteľom, neskôr riaditeľom v ZŠ v Zuberco a v tejto funkcii zotrval

až do dôchodku. V mladosti bol na tú dobu výborný lyžiar, zúčastňoval sa rôznych pretekov. Začínal na lyžiach, ktoré mu vyrobil jeho otec, ktorý bol známy vo výrobe lyží. Zdatnosť v lyžovaní bola jedným z dôvodov, prečo vstupuje do HS už v roku 1962. V začiatkoch bol veľmi aktívny. Aj teraz keď je na zaslúženom dôchodku upozorňuje na nedostatky pri ochrane prírody a vodných tokov.

Stanislav Jandura

Stretnutie na Lúčnej

8. 2. 2014

Tento rok to bolo na pešo, zišli sme na našu stranu.

8. 2. 2014 Lúčna

Futbal

Turnaj HS 2014

Konal sa u nás. Poradie:

1. HS - Jasná, 2. HS - Žiar,
 3. HS - Beskydy, 4. HS - Roháče.
- My sme sa opäť zachovali ako správni hostitelia. Budúci turnaj organizujú chlapi z Jasnej.

Rudo Žuffa

Priateľský zápas HS Roháče - TOPR

V sobotu 18.októbra sa na druhej strane Tatier v Zakopanom konal priateľský futbalový zápas medzi horskými záchranármi spod Roháčov a horskými záchranármi zo Zakopaného. Po vrelom privítaní, sme si minútou ticha uctili spomienku na nášho kolegu J. Matláka. Počasie nám na začiatku veľmi neprialo, ale

kde sa stretne veľa dobrých ľudí tam sa aj počasie umúdi.

Prvý polčas nás kolegovia z Topru prekvapili vynikajúcou futbalovou technikou, ale aj kondíciou a dokonca viedli aj o 3 góly. Ale náš tím sa postupne rozohral, zabojoval a skóre sme vyrovnali na úctyhodných 5:5.

Po krvopotnom zápase prišli na rad naše polovčky s ratolesťami. Až teraz začal ten pravý súboj. Nasadenie a bojovnosť našich žien a hlavne detí by sme si mali zobrať za príklad.

Po zápase nás naši priatelia z TOPRu pozvali na posedenie pri grile. Po chutnom občerstvení a družnej debате a speve, sme sa v dobrej nálade pobrali na cestu domov. Rozišli sme sa s konštatovaním, že aj v dnešnej upoňahlanej dobe je svet s dobrými priateľmi krajší a veselší. Tešíme sa aj na ďalšie priateľské zápasy.

Marián Šroba

Viac foto z činnosti
Horskej služby v Roháčoch
www.abcrohace.sk

Spravodaj HS - Roháče
Vydáva oblasťný výbor
HS - Roháče

Návrh, foto, sadzba, tlač:
Vlado Žuffa ©2014

29. 6. 2014 Sviatok Hôr